

CIVILNA VOJNA V JUGOSLAVIJI!

Pariz, 16. jan. (Zakasnelo).—Po poročilih iz Beograda je v Beogradu in Zagrebu proklamirano obsedno stanje. Civilna vojna ugroža vso Jugoslavijo.

Iz poročil je razvidno, da je poskus sedanje vlade, razpustiti komunistično stranko, izzval velike stavke. 12,000 rudarjev v Sloveniji je zastavkalo proti razpustu njihove stranke in proti militariziranju premovalne industrije.

V Zagrebu je bila bitka med vojniki in delavci in 60 oseb je bilo ranjenih. Vlada je potisnila v vojaško službo belo gardo in begunce razpriene ruske bele armade barona Vrangla in generala Denikina ter jim ukazala napasti jugoslovanske delavce.

Več kot tisoč komunistov je bilo vrženih v zapor.

PROTEST PROTI MILITARIZACIJI STAVKUJOČIH.

Ljubljana. (Zakasnelo).—Na podlagi vesti, da je vlada sklenila militarizirati stavkujoče delavstvo, v tem slučaju rudarje, je soc. dem. klub parlamentarnih zastopnikov brzojavno poslal šefu begradske vlade naslednje odločno svarilo:

Gospodu ministerskemu predsedniku Vesniču

Beograd.

Časopisi prinašajo vest, da je ministerski svet sklenil militarizacijo stavkujočega delavstva. Svarimo odločno pred takimi sklepi in če so se sklenili, zahtevamo takojšnje anuliranje, pridržujoč si terjati od vlade v parlamentu odgovor za njeno nasilstvo.

Za socijalistični parlamentarni klub:

ETBIN KRISTAN, predsednik.

EVROPSKA REVOLUCIJA GENERALNA STAVKA V ZAVISI OD NEMČIJE. REPUBLIKI AVSTRIJE.

Revolucija v Avstriji je nemogoča, dokler ni preobrata v Nemčiji.

ITALIJA MORA TUDI ČAKATI NA NEMČIJO.

New York, N. Y., 21. jan. — (Poroča Helena Augur, korespondentka F. P.) — "Nemčija drži ključ do revolucije v Avstriji in Italiji. Avstrijski ne italijanski komunisti ne smejo upati na najmanjši uspeh, dokler ne bo Nemčija sovjetska republika."

Tako je rekel Savel Zimand, upravitelj newyorškega biroja Industrial Research, ki se je pravkar vrnil z večmesečnega potovanja po Evropi. Zimand pravi, da so vse vesti o "prihajajoči delavski revoluciji" v Avstriji smešne. Vsa ta poročila — je dejal Zimand — so nezanesljiva in v konfliktu s faktičnimi razmerami v Avstriji. Veliko več je pa polegati na vesti, da Avstrija deluje za združitev z Nemčijo. Združitev je potrebna prvič za industrijske in drugič za izpolnitev revolucionarnih želja avstrijskega proletariata.

"Avstrija je danes bankrotna dežela brez oskrbnika" — je rekel Zimand — "izstradana, zadolžena in disorganizirana. Revolucija je mogoča v napoli izstradani državi, ne pa v državi, ki je dočela izstradana. Res je, da v Avstriji ni politične skupine, ki bi rešila državo, toda republika eksistira od miloščne Američanov in zaveznikov; miloščina ni samo delna, ampak popolna, katera pa odpade tisto minuto, ko se izvrši proletarska revolucija — in kaj potem? Dežela bo v hipu zadavljena v železnem ententnem obroču. — Industrijska nezmožnost Avstrije je reflektirana na političnem polju. Avstrija je v političnem oziru nihalo ure, ki gre zdaj sem in zdaj tja. Krščanski socialci imajo danes 97 poslancev, dočim so prej imeli 90; socialisti imajo 90, prej so pa imeli 97. Vse ostale stranke tvorijo manjšinsko tretjino v zbornici. Komunisti so po številu slabi. Socialisti so dobro organizirani. (Dalje na 3. strani.)

Avstrijsko delavstvo je stopilo v akcijo proti ljudskim pijavkam.

IZGREDI V ITALIJANSKEM MESTU: VEČ METVIH.

London, 21. jan. — Napovedana generalna stavka organiziranega delavstva v republiki Avstriji je pričela večeraj popoldne ob 5. uri. Stavka je naperjena proti veriženstvu, napram kateremu je avstrijska vlada brez moči.

Castellamare, Italija, 21. jan. — Več oseb je mrtvih in mnogo ranjenih vsled krvavega boja na javnem shodu, ki se je vršil večeraj v tem mestu.

Shod je bil sklican po fašističnih protestirajočih proti socialističnemu občinskemu svetu, kateri je spremenil ime glavnega trga Piazza Municipio v Piazza Spatiao. Po končanem shodu so bili spopadi na ulicah in z bližnjih streh so počili strelji. Potem je zadajala splošna bitka. Nekaj policajev je tudi med ranjenih.

Milan, 21. jan. — V boju med komunisti in šovinisti v Castellamari di Stabia blizu Neapla je bilo šest oseb ubitih in 15 ranjenih. Bitka se je vršila pred mestno hišo, katero je drhal naskočila z namenom, da sneme rdečo zastavo, ki vibra na mestni hiši odkar je bila izvoljena socialistična vlada v mestu.

FARMARJI SO REŠILI MESTO PRED POŽAROM.

Toledo, O. — Ogenj je postal v tunkajšnji poletni koloniji na Lakesideu. Vsa kolonija bi pogorela do tal, da niso farmarji izsekali velike luknje v ledu na jezeru, da je bilo mogoče dobiti vodo.

TISOČ DOLARJEV ZA STUDENECE.

Somerset, Pa. — Porotniki so priznali Madison Bitnerju tisoč dolarjev odškodnine, ker se je poskušal studenec na njegovi farmi. Odškodnino mora plačati Quenahoning Coal kompanija, ki je pobrala premog izpod farme in tako povzročila, da je studenec usahnil.

NA REKI SE NI MIRU: KRVAVI BOJI V MESTU Z UPORNIMI ČETAMI.

Trst, 21. jan. — Na Reki se vrši krvavo bojevanje in italijanski karabinarji so prišli v mesto da naredo mir. Nekateri reške čete so se uprle in tam so se pridružili pristaši profesorja Zanello, voditelja raske italijanske stranke za neodvisno Reko. Z uporniki so potegnili tudi bivši d'Annunzijski legionarji, katerih je še nekaj v mestu. Uporni vojaki so okupirali vojaške barake.

CESTE SO PRIVATNA LASTNINA.

TAKO JE ODLOČILO NAJVIŠJE SODIŠČE V PENNSYLVANIJI.

Državlani nimajo v tej državi pravice obdržati shode na cestah.

Pittsburgh, Pa. — Najvišje sodišče države Pensylvanije je odločilo, da državlani nimajo pravice zborovati na javnih cestah. Ta razsodba je bila podana v zadevi pritožbe, ki jo je vložila "Ameriška liga za civilne svobode" proti mestu Duquesne, Pa.

Dne 9. maja 1920 je bilo aretiranih šest oseb v Duquesneu, ker so se poslužile v ustavi zajamčene pravice — svobode govora. Pet je bilo članov odbora za organizacijo železnarjev in je klarskih delavcev, česti je pa bil član "Ameriške lige za civilne svobode."

Prirediti so se takrat obrnili na župana, da jim dovoli obdržati shod na prostem, toda župan je takaj vprašanja naravnost izgniral. Ko je prišel shod, so prijezdili državni policarji in aretirali šest oseb, katere so odgnali v zapor. Drugi dan se je vršila sodnijska farsa in vsaka aretirana oseba je bila obsodena na tri deset dni v zapor. Predsedil so že nekaj dni v zaporu, ko so položili poročilo in apelirali na višjo instanco. Sodišče v Pittsburghu je razsodilo v prilog Duquesneu. Prirediti so apelirali na najvišje sodišče.

Najvišje sodišče je razsodilo, da ima mesto ravno tako pravico prepovedati zborovanja na svojih ulicah, kakor vsak državljani v svojem privatnem stanovanju.

Prirediti niso seveda zadovoljni s tako razsodbo in njih zagovorniki vložijo pritožbo na najvišje zvezno sodišče, kajti pravica do zborovanja je tako jasno zapisana v ustavi, da se ne more tolmačiti na dvojen način.

Župan Duquesne je brat predsednika McKeesport Tin Plate kompanije, ki ima svoje tovarne nasproti mesta in okraj reke Monongahela. Župan je tudi občanem predsednik prve narodne banke v mestu. On pa ni samo župan, ampak je tudi mestni svetovalec, komisar za javno varnost, policijski sodnik itd. Kot mestni svetovalec je predlagal, da se smejo shodi na ulicah ali kje drugje v mestu obdržavati le z županovim dovoljenjem. Kot predsednik mestnega sveta je odobril resolucijo in kot župan jo je podpisal. Kot načelnik policije je ukazal aretirati sklicatelje shoda in kot sodnik jih je obsodil na trideset dni zapora.

In kdaj se take razmere, se malo ločijo od pravih tlačanskih razmer, kdaj je bil fevdalni gospod tudi vse v eni osebi.

DOMAČE PIVO JE TUDI PREPOVEDANO.

Washington, D. C. — Zakladniški department je obvestil razne davkarje križem Združenih držav, ki so vprašali za nasvete, da so tisti tudi podvrženi davku, ni globi za tisoč dolarjev, ki varre doma pivo. To velja sereda za pivo, ki ima več ko pol odstotka alkohola.

REED JE PROTI VSAKEMU POSOJILU TUJIM DRŽAVAM.

Washington, D. C. — Senator James Reed iz Missourija je v četrtak predlagal v senatu, da ameriška vlada ne sme posoditi niti centa več ali dati kredit kakšni inozemski državi. Reedova predloga je zelo drastična in vključuje preklic vseh vojnih zakonov, na podlagi katerih je vlada doslej dajala kredit državam v Evropi.

MEZDA SE NE BO ZNIŽALA.

Chicago, Ill. — Stavbinski in drugi podjetniki v Chicagu so rezali ravno iz tistega kamna kot podjetniki v drugih mestih. Njih stremjenje se da raztolmačiti v par besedah: velik profit, slabe delovne razmere in še slabše delavke razmere.

Velebiznisni časopisec podpira njih stremjenje s pripovedkami, kako padajo cene in da se že skoraj dobi vse po predvojni ceni. Takim pripovedkam privedejo še druge, kako delavci protestno znižujejo mezde samo zaradi tega, da se bo vrtilo kolesje v tovarnah, čeprav so njih žolodji prazni in njih svoji stradajo. In tako se te pripovedke vlečejo kot povest o juri kač in streljem polži.

Stavbinski delavci ne dajo počenega groza za to, kako modro jejo šmokavzarji o padanju cen, o prostovoljnem znižanju mezde, ali če podjetniki javkajo in stekajo, da morajo napovedati bankrot, če se delavske mezde ne znižajo, in se ne dajo zapeljati s takimi pravljicami.

Zborovali so poslovni odborniki vseh strokovnih društev v Chicagu in sklenili da meza \$1.25 na uro ostane za prihodnja tri leta. Podali so izjavo za javnost, v kateri pravijo, da so bile po ofi cialni izjavi življenske potrebščine v decembru 1902 za 93.3 odstotkov dražje kot leta 1914. Meza stavbinskih delavcev se je pa od tega časa povišala le za 60 do 70 odstotkov. Temu so dodali, da so cene življenskih potrebščin padle le začasno, ker so nekateri biznismani potrebovali denar, da plačajo svoje dolgeve. Cene padejo zopet kvišku in ne doli in zaradi tega bi bili stavbinski delavci res neumni, če bi privolili v znižanje mezde.

Pred vojno so organizacije stavbinskih delavcev štele osmest tisoč članov, kar pomeni, da je bilo toliko stavbinskih delavcev v Chicagu, ki so delali. Danes je v Chicagu le še petdeset tisoč stavbinskih delavcev in od teh je zdaj po zimi zaposlenih komaj polovica.

Ker so stavbinski delavci povedali, da ne bodo privolili v znižanje delavske mezde, je zapel jeremijado za podjetnike Stephen C. Mason, predsednik "Narodnega društva tovarniških podjetnikov." Blebetal je, da ameriško ljudstvo ne bo sprejelo več službe od organizacij, ki vodijo narod v skrajno resno gospodarsko situacijo in socialno krizo v naši zgodovini. Ko je še povedal nekaj fraz o amerikanizaciji in boljševizmu, je pokazal podjetniško konjeko kopito — odprto delavstvo. S tem odkritjem je razodel želje svojih tovarnišev in obenem je povedal, kaj razumejo podjetniki v besedi "amerikanizacija."

VREME.

Chicago in okolica: V nedeljo jasno in mrzlo. Severozapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 56, najnižja 35. Sonce izide ob 7:12, zaide ob 4:51.

Armade brezposelnih v Evropi in Ameriki.

Angleški kapitalisti gledajo na Ameriko, čeč kako bo ta reševala krizo brezposelnosti. Angleško delavstvo visi na zadnji niti potrpečljivosti. Položaj v drugih evropskih državah je tudi na pau.

London, 21. jan. — Po najnovejših podatkih je število brezposelnih v Angliji naraslo na poldrugi milijon in ravno toliko oseb je odvisnih od brezposelnih delavcev, torej je prizadetih tri milijone ljudi. Iz vseh krajev Anglije prihajajo vesti o brezposelnosti stagnaciji v industriji. Lloyd George je odprto rekel pred par dnevi, da vlada more dati le začasno pomoč in kriza ne bo ponehala, dokler se ne začnejo vojne rane vse Evrope.

London, 21. jan. — Londonski listi prinašajo dan za dnevom zelo črno sliko splošne gospodarske krize in brezposelnosti v Evropi in Ameriki. Večraj so listi odmetili velik prostor na prvih straneh brzojavkam iz Washingtona in New Yorka o anširavanju mezde in narasleju števila brezposelnih delavcev v Združenih državah. Tam vestem so posvetili dolge komentarje. Popočila se v splošnem ujemajo, da je v Ameriki dva milijona delavcev brez dela in da se Združene države nahajajo v krizi, ki vsekakor nadkrilj veliko krizo leta 1907.

Ker ni na Angleškem nič boljše, oziroma je še slabše, svetujejo uredniški komentatorji, da naj londonska vlada pač, kako bo ameriška vlada reševala vprašanje brezposelnosti, čeč "da se morda nauči kaj praktičnega," kar bi bila primerna tudi za Anglijo.

Brezposelnost na Angleškem narasla v mogočnih skokih kljub besnim naporom vlade, da najde izhod iz krize. Delavstvo je že zapustilo stadij pasivnega šakanja in mirnega godranja in zdaj prihaja v stadij "nevarnega mišljenja in gibanja" — kakor to označujejo kapitalistični listi v Londonu.

"Daily Herald", socialistični dnevnik, ki je glasilo angleške Labor Party, piše, da delavstvo visi na zadnji, zelo tenki niti potrpečljivosti. Kapitalizem je pogladelavce že tako daleč — pravi ta list — da se že bližajo stopnji stradalosega proletariata v Nemčiji — in to je zadnja stopnja, ki jo morejo angleški delavci prenesti. Naprej ne bo šlo več!

Značilna je tudi izjava Hendersona, voditelja parlamentarne skupine Labor Party v nižji zbornici. Henderson je navadno veljal za zmernega voditelja in zagovornika parlamentarne akcije ter nasprotnika ruske taktike. Zdaj je pa izjavil, da tudi "zmerno mišljenje delavstva se ne bo moglo več dolgo upirati soroku direktne akcije proti vladi, ako ne bodo mahoma storjeni ukrepi za pomoč in vposlenje brezposelnih delavcev." Henderson je dodal, da "direktna akcija, ako pride, bo imela posledice, kakršnih še ne pomeni zgodovina Anglije."

Položaj v drugih evropskih državah je ravno tako slab. Brezposelnost narasla dnevno v Franciji in samo v Parizu je okrog 50,000 brezposelcev.

V Belgiji je 45,000 tekstilnih delavcev brez dela na vzhodnem Flandriskem.

V Švici je mnogo delavcev brez posla in delovne ure so skrajšane za dvajset odstotkov. Švicarska vlada je pričela graditi mnoge ceste, da olajša krizo brezposelnosti.

Na španskem se razširja stavka odjemalcev, ki nočejo in ne morejo kupovati potrebnih vlad česar je mnogo tovarn zaprlo vrata.

(Dalje na 3. strani.)

ZELEZNIŠKI BARONI V VOJNI PROTI DELAVSTVU.

MORGANOVI INTERESI SO V TEM BOJU Z ZELEZNIŠKIMI BARONI.

Ekonomičar W. Jett Lauck izjavlja, da ima dokaz za to protidelavsko vojno.

Washington, D. C. — Tvrdira J. P. Morgan & Co. in drugi veliki industrijski interesi, ki jih tvrdka kontrolira, vteveši United States Steel korporacijo, vodijo obširen boj križem Združenih držav proti strokovno organiziranemu delavstvu. V ta boj tudi spada metoda, po kateri železniške kompanije oddajajo dela slamatim kompanijam, kar jim nosi seveda visok profit, katerega mora plačati ljudstvo po Esch-Cummingsovi postavi.

To je jedro obtožbe, izrečene v petičiji, ki jo je izdelal ekonomičar W. Jett Lauck v interesu "Mednarodnega društva strojnikov", in katero je odposlal W. H. Johnston, njegov predsednik, mednarodni trgovski komisiji.

Lauck pravi, da je bilo v železniških delavstvih že odpuščenih dva in trideset tisoč organiziranih delavcev, da se tako izvede program za uničenje delavskih organizacij. Ti delavci se lahko vrnejo na delo, če se odpovejo delavski organizaciji. Železniške delavske organizacije se obrnejo v svoji petičiji na komisijo, da se jim dovoli dokazati, da so kompanije zaradi tega izgubile to poteko, da se izognejo vsem določbam v prid delavstvu v transportni postavi.

V petičiji je navedeno kot dokaz, da Morganovi interesi vodijo boj proti strokovno organiziranemu delavstvu:

1. "Mednarodno gibanje" je bilo razbito, ker je "priporočalo, da prizna United States Steel korporacija kolektivno pogajanje. Ta kompanija ima stike z Morganovi interesi.

2. Raskritja pred Lockwoodovim komitejem v New Yorku, da United States Steel korporacija in Bethlehem Steel kompanija nočeta dostaviti jedla stavbinskim podjetnikom v New Yorku, pri katerih so nastavljeni organizirani stavbinski delavci.

3. Premnogokopne kompanije na polju trdega premoga, ki so pod kontrolo Morganovih interesov, nočejo priznati rudarske organizacije.

Sedanja žalostna situacija v okrajih Mingo in Marshall, W. Va., Birminghamskem distriktu, v Alabami, kjer je civilna oblast odgovarjala, je nastala, ker so premnogokopne kompanije, kontrolirane po United States Steel korporaciji, odklonile rudarjem pravico do kolektivnega pogajanja.

5. Železniške družbe pod kontrolo tvrdke J. P. Morgan & Co. so voditeljice gibanja, da se vsa popravila oddajo podružnim kompanijam.

Dalje navaja ekonomičar W. Jett Lauck, da po takih pogodbah izvršena popravila stanejo od štiri do petkrat več, kot če bi bila izvršena v železniških delavstvih. Železniške organizacije priporočajo, da se oddajo popravila le takrat drugim družbam, če tako dovolj meddržavna trgovska komisija, in da so delavske razmere v podjetjih, v katerih se izvršujejo popravila za železniške družbe take, kot jih določa transportni zakon.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (inven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benevolent Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. (Januar 31-21) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevem potekla naročnina. Ponovite je pravčasno, da se vam ne utavi list.

ČUDNA SO POTA PRAVICE, KADAR GRE ZA DELAVCA.

Iz San Franciscu so sporočili, da je javni tožitelj Brady izjavil, da odpre sodnijsko postopanje zopet pred veliko okrajno poroto. To izjavo je podal okrajni javni tožitelj, ker je detektiv Hand izpovedal, da je podučeval in pripravljaval priče, kako naj izpovedo proti Mooneyju, da bo obsojen.

Najvišje sodišče je odklonilo Mooneyju novo obravnavo na vlogo, da so pri obravnavi priče po krivem prisegale, ki so pričale proti Mooneyju. Najvišje sodišče je izjavilo, da le tedaj lahko odredi novo obravnavo, če je zanešeno v sodnijski zapisnik, da se je obravnavo vrnila po nepošteni metodi.

Obravnavo proti Mooneyju je bila končana, ko so odkrili krivoprišežnike in da so pri obravnavi po krivem pričali. Zaradi tega je zdaj odvisno od pomilostitve glavnega sodnika, če bo Mooney prost. Proti Mooneyju so še druge obtožbe in če bi glavnemu pomilostil Mooneyja, tedaj bi bil lahko znova obtožen. Vrnila bi se proti njemu obravnavo, zaaljšane bi bile tiste priče, ki so bile pri njegovi prvi obravnavi in dokazati bi bilo lahko, da so prisegale po krivem. Ljudje, ki so za pravico, so priporočili, da naj se glavnemu posluži te metode, da pride resnica na dan, toda glavnemu je odklonil. Detektiv Hand ostaja odločno pri svoji trditvi, da so bile priče naučene, kako naj izpovedajo pri obravnavi. Njegova izjava postavlja v čudno luč vse tiste elemente, ki priporočajo glavnemu, naj pod nobenim pogojem ne pomilosti Mooneyja.

Čudna je res pravica v Kaliforniji, kadar gre za delavca. Če je stokrat dokazana reč, da je bil po nedolžnem obsojen v dosmrtno ječo, ker najete priče niso bile tako neumne, da bi pri obravnavi izpovedale, da so po krivem prisegle, tedaj ostane delavec v ječi, dokler ga smrt ne reši trpljenja, če se ga glavnemu ne usmili in pomilosti.

Jasno je, da noben krivoprišežnik ne bo sam pri obravnavi izpovedal, da je prisegel po krivem. Tako neumni tudi krivoprišežniki niso! Krivoprišežnika je treba šele ujeti, da je po krivem prisegel. Ugnati se mora v kot, da nikamor več ne more, a še tedaj bo krivoprišežnik trdil, da je govoril resnico. To je značilna lastnost te vrste kriminalcev.

PRIVATNI BIZNIŠKI INTERESI V OHIJU ŽELE KOZAKE.

Privatni bizniški interesi v Ohiju niso bolj od privatnih bizniških interesov v drugih državah. Navdušeni so za take postavbe, ki vklepajo delavce v verige, ali jim pa garantirajo, da bodo lahko delavce izkoriščali po svoji volji. Iz Columbusa, Ohio, poročajo, da se predloži državni legislaturi predloga za uvedbo črnih kozakov. Po tej predlogi ima glavnemu oblast, da imenuje superintendenta za državno policijo, ki bo prejemal pet tisoč dolarjev na leto. Ta pa ima zopet moč izbrati svojega namestnika, ki bo prejemal tri tisoč dolarjev na leto. Poleg se ustanovijo še tri čete državne policije. Vsaka četa bo štela pet in sedemdeset mož in častnikov.

In zakaj je državna policija potrebna, ki bo imela pravico izvršiti aretacije brez tiralice, če vidi, da je bil izvršen pregrešek?

Uganiti je lahko! Državno policijo potrebujejo, da služi privatnim bizniškim interesom ob času stavke.

Delavstvo je pričelo že protestirati proti tej napravi. Protestirali so organizirani delavci v Clevelandu in Daytonu. Zda je treba, da protestirajo delavci tudi v vseh drugih krajih države Ohio. Protest mora biti tako glasan, da ga bodo slišali v Columbusu, če hočejo delavci, da bo uspešen.

Se se bodo našli, se... Ko bodo nesreče na četrtega julija že zdavnej pozabljena reč, se bodo še našli stariši, ki bodo verjeli, da je najpripravnější igrača za otroke puška, ker ne vedo, da pipci niso za otroke, ker se z njimi obrežejo.

Nekaj pojasnil glede dohodninskega davka za leto 1920.

-10-

Washington, D. C. — Da je trgovci ali podjetnikom sploh mogoče izdelati jasno in pravilno poročilo, mora voditi dobro knjigovodstvo in napraviti sklerno leto inventarij, in sicer na koncu fiskalnega leta, ali navednega leta. Kajti le na podlagi inventarja jim je mogoče izračunati koliko dohodkov in stroškov so imeli v preteklem letu.

Davčni zakon ne predpisuje kako knjigovodstvo mora davkoplačevalci voditi, biti pa mora tako, da je lahkim potom dognati, koliko stroškov, in koliko dohodkov je imel davkoplačevalec preteklo leto. Vpisane morajo biti natančno vsi stroški, katere je imel v preteklem letu v svoji obrti ali trgovini, kakor tudi vsi dohodki trgovine ali obrti, in sploh natančno vse, kar le na ta način je mogoče izdelati pravo poročilo.

Stikerni davkoplačevalci naj si stavi pri sestavi poročila na davčni urad sledeča vprašanja: 1) Ali je dobil preteklo leto kakor obresti od denarja hranjenega na banki? — 2) Ali ima posveto, od katerega dobiva najemnine? — Ali je imel kakor dohodke v obliki dividend ali obresti od delnic in obveznic? — Ali je dobil kakor naklado v preteklem letu ali nagrado? — Ali je imel kak dobiček pri prodaji delnice, obveznice, itd? — Ali je dobil kak provizijo kot mešetar pri prodaji delnice in obveznic? — Ali je doživel kakega podjetja, od katerega je imel kakor dohodke? — Ali je imel kakor dohodke od privilegij (royalties) in patentov? — Ali ima mladoletne otroke, ki služijo? — Ali ima kakor kontrolo nad dohodki teh otrok? Ako je tako, mora navesti v poročilu koliko dohodkov je bilo. — Ali ima žena kakor dohodke? — Ako jih ima, morajo biti navedeni v poročilu, ali pa izdelati posebno poročilo. — Ali je imel kakor dohodke oziroma plačo v preteklem letu, kot ravnotež ali nadarila v kakem podjetju? — Ali ima kak urad kakor dobrodelne organizacije, za kar je plačan?

Vsekdo mora odgovoriti na vmenjena vprašanja, da mu je mogoče natančno in pravilno izpolniti tozadevno poročilo. Ako je neoznanjen in so njegovi dohodki v letu 1920 značili tisoč dolarjev ali več, mora izpolniti poročilo in ga predložiti davčnemu uradu. Isto velja tudi za oženjenega, ki je ločen od svoje žene. Kdor izmed neoznanjenih ima dohodkov oziroma imel tisoč dolarjev ali več mora napraviti poročilo brez osira ali mora plačati dohodninski davek, ali ne sme se osirati na razne vaote, katere dovoljuje davčni zakon, kot podpora za delo nesposobne osebe, za mladoletne otroke ali koga drugega. Oženjeni in ki živi z ženo pa mora napraviti poročilo, katerega dohodki znašajo dvatisoč dolarjev ali več.

DOPIŠI.

Grosby, Minn. — Mrzel sovražni veter prav lepo poje svojo mnenoto pesem okrog hlinih vogalov, kar je pa nekaj popolnoma navadnega tukaj v severni Minnesoti v zimskem času. Sedaj imajo hline gospodinjke vsaj koga doma, da ji pomaga nanesti dry in vode v kuhinjo, ker val čepi mo v sobah in skoro celi dan.

Tukaj je že več sto delavcev brez dela in na počitnicah za nedoločen čas. Rudniški baroni so poslali delavce domov na počitnice ne da bi jih vprašali, ali so zadovoljni in ako so preskrbljeni z vsemi potrebščinami, da ne bodo zmrzovali in stradali s svojimi družinami pozimi, ko ne bodo imeli zaslužka. Nekaj delavcev je ostalo tukaj, nekateri so pa odšli s trebuhom za kruhom.

Čas si krajšamo s čitanjem dobrih delavskih listov in srečni smo, da imamo vsaj en par dobrih, to je takih, ki so v resnici zvesti delavcem v njihovem boju za obstanek.

Tudi takih "delavcev" je veliko na neprosto voljni počitnici, ki so v zadnji stavi mesto pomagali delavskim organizacijam verne sledili dušnim pastirjem, ki so v službi velepodjetnikov in ki so

si vedno dovolj detarja za cekev in dušno pastirje, za dobri delavske časopise in delavske organizacije pa niti drugega cenja.

Ti sedaj hodijo v cerkev in se pritožujejo bogu, zakaj jih je tako udaril, da so v največji zimi brez dela in zaslužka torej tudi brez jela, in menda se tudi krenje svojih grobov, ki so jih naredili za časa stavke leta 1916 in 1917 kot stavkari in nekateri se se pa še toliko spozabili, da so sprejeli zvezdo in ponosno hodili po ulicah z kollekom ali pa držali od krampa v roki. In ravno ti "delavci" sedaj najbolj stoka jo in jokajo, da ne morejo živeti. In ob zadnjih predsedniških volitvah so zopet ravno ti peli največjo slavo kandidatom, katere so postavili velepodjetniki in so zabavljali in kritizirali delavske politične stranke, poslušali "dušne pastirje" mesto da bi poslušali, kaj so priporočali kandidati je stranke, ki je stranka politično organiziranih delavcev. Ko smo jim pripovedovali, da dokler se delavci ne bodo organizirali politično in strokovno, toliko časa tudi ne bo demokracije v industriji, in da bomo delavci vedno le predmet splošnega izkoriščanja od strani velepodjetnikov in denarnih mogotcev, so se nam posmejevali in nas nazivljali z antikristom in še z raznimi drugimi leprni priimki.

In sedaj lahko sprevidijo, kdo je imel prav, mi ki smo jim pripovedovali, da nas ne čaka nič dobrega, ako homo oddal našo glavo našim razrednim nasprotnikom, ali oni, ki so jim pripovedovali, ako oddamo naše glasove kandidatom delavstvu sovražne stranke, da se bo esdilo mleko in med.

Delavci, organizirajmo se strokovno in politično, ker le na ta način bomo kdaj prišli do naših pravic in da bomo delavci tudi spoštovani kot ljudje, da velepodjetniki ne bodo smatrali nas za navadno blago, ki pride na trga. — Antikrist: iz Grosby.

Greenwood, Wis. — Dokler je Slovak zdrav ne zna ceniti podporega društva in tudi ne ve, kaj je bratstvo. To sem sam izkusil.

Ko me je pred tremi leti zadela neureja, da sem prišel ob vse moje prihranke in poleg tega pa še ob zdravje, sem spoznal, kaj je podporna društvo. Ko bi ne bil član Slovenske narodne podporne jednote, kje bi se bil sedaj. Toda za svoje življenje se moram zahvaliti ravno tej organizaciji, ker mi je že veliko pomagala in od katere se sedaj dobivam podporo, kar sem nezmožen za delo, veliko so mi pomagali rojaki na Bryx Hill, Gros, Mulberry in Frontenac, Kana, kjer sem bival štiri mesece, dokler nisem, toliko ozdravel, da sem se lahko napotil k svoji sestri, seveda opirajoč se na bergle.

Valel tega najtopleje priporočam vsem rojakom, ki se niste člani te organizacije namreč Slovenske narodne podporne jednote, da takoj pristopite. Jaz sem član SNPJ, že deset let in kolikokrat sem, že premišljeval, kak revoč bi bil sedaj, ako bi sploh še živel, ako bi ne bil član te največje in tudi najboljše slovenske podporne organizacije. Dokler je Slovek čil in zdrav, ta ne ve, kaj je dobra podporna organizacija. Rojaki, ne odlašajte, ampak pristopite takoj.

Vsem onim pa, ki so mi pomagali v moji bolezni, moja najsrčnejša hvala. — Joe Gorenc.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

"Delavec", New Castle, Pa. — Pomabili ste podpisati vaš dopis s pravim imenom. — Dopisov brez podpisov ne prebujemo. — Pozdrav.

BANDITJE SO ODNESLI \$28.000.

Warren, O. — Banditje so vložili v prostore North Bloomfield Banking kompanije v Bloomfieldu, ki se nahaja dvanaest milj od tukaj. Odneli so v obveznicah, hranilnih znamkah in gotovini okoli pet in dvajset tisoč dolarjev.

Tolovaji so bili zelo previdni pri svojem delu. Pretrgali so vse brezjavne in telefonske zveze z mestom, da ni bilo mogoče obvestiti bližnjih mest takoj po odkritju zločina o velikem ropu. Detektivji menijo, da so rop izvršili stari in profesionalni ptičiki.

Ameriške vesti.

KONGRESNIKI SE RAZDELE PO NOVI ODMERI.

Washington, D. C. — Kongresna zbornica je sklenila z 267 proti 76 glasovom, da se poslanci kongresne zbornice razdele po novi odmeri.

Kongresna zbornica šteje 435 poslancev ali kongresnikov. Po novi razdelitvi izgubi država Missouri dva poslance, države Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Mississippi, Nebraska, Rhode Island in Vermont pa po enega. Prizadete so torej najbolj te agrarne države.

Sledeče države na pridobe na poslanceh: California tri, Michigan in Ohio po dva, Connecticut, New Jersey, North Carolina, Texas in Washington pa po enega. Število poslancev v devet in dvajset državah ostane neopremenjeno.

Pred glasovanjem je vžrela ostra debata in nasprotulki nove odmere poslancev so spvedarjali, da se ljudsko štetje ni vršilo pravilno.

Poslanec Tinkham iz Massachusettsa je predlagal, da se število poslancev skreči v vsaki državi, ki odreja pravico do volilne pravice ameriškim državljanom. Povdarjal je, da v nekaterih južnih državah ne priznajo zamorecem volilne pravice, čeprav so ameriški državljanji. S svojim predlogom je Tinkham sunil v srčeno gneздо.

MESTNI SVET JE GLASOVAL ZA ENJANJE VOZNIŠNE NA OBSTREH ŽELEZNICAH.

Chicago, Ill. — Mestni svet je sprejel z veliko večino predlog, ki priporoča, da se zniža vozni na na cestnih železnicih na pet centov. Rezolucija je bila takoj odpelana v Springfield, kje jo je podpisal mestni kupa.

FILIPINCI NE BO TUDJA NORITI HLAC.

Manila, Fil. otokje. — Santosa predlog, po kateri bi morali tudi val nekrščanski Filipinci nositi hlače, je bila odklonjena v Filipinski teritorialni zbornici. Santos je zagovarjal svoje predlog, da je najbolj dokaz, da so Filipinci civilizirani ljudje, če nosijo hlače.

SEDEM KLANIH POSRETIKOV JE BIL TUDJA OPOMENJATI, DA JE VOJNA KONČANA.

Milwaukee, Wis. — Lokalni najemniški odbor je moral opominjati sedem lakomnih hlinih posretnikov, da znižajo najemnin na dvajset odstotkov, češ, da je vojna minila.

ARMENSKA DEKLETA PRODAJAJO TISTEMU, KI ZANJE NAJVEČ PONUDI.

Framo, Cal. — Tukaj so aretirali sedem armenških deklet in nekega bogatega armenškega farmarja v Lone Staru. Ta aretacija je odkrila, na kakšen način prihajajo armenška dekleta v Združene države in kako jih prodajo tistim, ki zanje največ ponudi. Tako izjavlja George W. Moore, ameriški naseljeniški komisar.

Moore je povedal, da mu je znan dogodek, da je neki mlad Armen pregledal dekleta, ki so prišla iz Armenije v Združene države in so bile na prodaj. Položil je lahko predlujem za dekleta, ki mu je bilo najbolj všeč.

Komisar je rekel, da je to eden izmed več slučajev, ki pripoveduje, kako armenška dekleta postajajo zakonske sužnice. Poročiti se morajo s tistim, ki jo je kupil, pa če mara zanj, ali če ga sovraži.

OSEPNICE V PENNSYLVANII.

New Castle, Pa. — V ANSOrnu, ki se nahaja tik mestne meje, so zbolele tri osebe na osepnicah. Vseh bolnikov je dozdaj bilo trideset. Pametni ljudje si dajo čepiti osepnice, da se tako zavarujejo proti nevarni bolezni.

Uniontown, Pa. — Tukaj je do bil osepnice 23-letni Charles Cooley. V mestu se je pojavilo precej razburjenja zaradi te nevarne bolezni, kajti Cooley je bil bolan že več dni in je prišel v doli, ko z mnogimi osebami.

V KANADI BODO SADILI TOBAC.

Ottawa, Can. — Kanadski farmarji, ki sele saditi tobak, bodo prejeli semena zastoni z državne farme. Vsak farmar bo prejel toliko semena, da bo lahko zasadi dva akra tobakov, ki se zgradi, da hoče napraviti poizkusno s tobakom.

TRIJE OTROCI SO OSTALI V OGNJU.

Wilkes-Barre, Pa. — V hiši Mike Timeka, očeta sedmih otrok, je nastal ogenj na neznan način. Doma je bila samo stara mati, ki je pazila na otroke. Stara mati je rešila štiri otroke, trije so pa ostali v ognju.

ZRETEV SEDANJEGA GOSPODARSKEGA SISTEMA.

Charleston, S. C. — L. S. Bigham je prišel v finančne težkoče in njegovo posveto, vredno pet in sedemdeset tisoč dolarjev, je bilo v nevarnosti, da bo prodano. Ta finančna zadrega ga je tako potrla, da je ustrelil svojo mater, svojo sestro in dva adoptirana otroka. Tragedija se je odigrala na Bighamovem domu. Po končanih umorih je ustrelil še sebe.

SMER IN SOLZE — OROŽJE BANDITKE.

Chicago, Ill. — Mrs. Cleopatra Hurtzman je še pred par meseci živela na farmi blizu Wichita Falls, Tex. V Chicagu je bivala le šestdeset dni, a v tem času je sodelovala pri petdeset ropih, ki jih je izvršil njen soprog. Njena naloga ni bila da je s samokresom ali bodalom grozila žrtvam, ampak zapeljati je morala žrtev na tak kraj, kjer jih je njen soprog brez vsake težave oropal.

"Prikupljiv usmev okoli ustn ali pa solze — so bile moje orožje," je izpovedala banditka. Nosila sem s sabo tudi majhen samokres, v katerega so bili udani dragulji, da ga rabim v skrajni sili."

Banditka je dalje izpovedala, da je poročila Hurtzman še le pred par meseci, in ko je njen soprog zbolel, da ni bil več za delo, sta se oddčila, da prikneta ropati.

BANDIT JE TRKO RANIL RUDARJA.

Brownsville, Pa. — Henry Morbec, rudar iz South Brownsville, leži težko ranjen v bolnišnici.

Rudar se je vračal domov, ko sta ga ustavila dva zamorska bandita. Ukazala sta mu naj dvigne roki kviško. Morbec ni ubogal, ampak je prišel bežati. Bandit je streljal za njim in kroglja ga je zadela v levo ramo. Aretirali so dva osumljena.

Knjige! Knjige!

Leposlovno-znanstvena knjižnica Slovenske narodne podporne jednote (Književna matica) je pravkar izdala prvi dva knjigi: "Zajednici". Spisal Ivan Molek, Socialna povest iz življenja slovenskih delavcev v Ameriki, ki pokazuje težke posledice suspendiranja zakona in mazaškega zdravljenja spolnih bolezni. Resnična slika gnilih družabnih razmer. — Knjiga je trdo vezana v fine platnice, ima 304 strani in stane s poštnino vred \$1.75.

"Zakon blagoslovja". Spisal J. Howard Moore, prevel J. M. Poljudna znanstvena razprava o razvoju živallj in človeka in ponavljanju fizičnega in duševnega razvoja pri slehernem posamezniku. Ta knjiga je ključ do mnogih tajnosti in pojasnjuje razne instinkte, ki jih vidimo vsak dan pri otrocih. Knjiga ima 12 slik, je trdo vezana, šteje 86 strani in stane s poštnino vred \$1.50.

Kdor naroči obema obem knjigi, ju dobi na tri dolarje poštnine prosto. — Z naročbo je poslani denar po Money Orderu, čeku ali v gotovini v registrirnem plamnu.

Kdor ljubi dobro, podučno čtivo, naj takoj naroči obe knjigi in ne bo mu žal.

Vsa naročila prejema tajnik Leposlovno-znanstvene knjižnice S. N. P. J.

Frank Aleš,

2124 So. Crawford Ave.

(Adv.) Chicago, Ill.

V drugih večjih mestih so se življenjske potrebe počezile takole: Detroit 5.1, Cleveland 4.6, Memphis 3, Boston 2.7, Jacksonsville 2.3, Minneapolis 2.3, Pittsburgh 2.3, Philadelphia 2.1, New Orleans 2.1 odstotkov.

Vzile dokazov, ki se ne dajo utajiti, so privatni bizniški interesi in velebitniški špekulativni tako nesramni, da govore, da cenne padajo. Nesramnost nekaterih ljudi je tako velika, da smrdi do neba.

TOBAČNI TRUST JE MALO PRIMAKNIL K CENI.

Huntington, Ark. — Tobačni trust je primaknil par centov, da potolaži farmerje, ki so sklenili, da umaknejo vse tobak s trga. Funt tobaka je trust plačeval povprečno po trideset centov. Tobaka je bilo prodanega 175,000 funtov.

STROKOVNO ORGANIZIRANO DELAVSTVO SE NE DA SPELJATI NA LED.

St. Paul, Minn. — Strokovno organizirani delavci niso tako neumni, da bi sedli na nerodno nastavljeni litanije zagovornikov črnih kozakov. Zagovorniki črnih kozakov so dali zanesljive predloge, da se državna policija ne sme uporabiti proti strankam delavcev. Mislijo so, če tole storimo, pa preneha delavci. Ali delavci niso tako neumni, kot mislijo privatni bizniški interesi, ki si prizadevajo na vse načine, da Minnesota dobi državno policijo. Delavci dobro vedo, da bi privatni bizniški interesi pričeli takoj s sodnijskim postopanjem proti taki doktrini, če da je protistavna. Najvišje sodišče bi pa pritrdilo in razsodilo v prilog tožiteljem. To se razume kot samoposredica. In za zagraditi pravico delavci, da je najbolje, če Minnesota ne dobi državne policije.

JEČA PRODAVA ZA \$30.

Wausau, Wis. — Tukajšnja mestna ječa, ki je že eno leto prazna, je bila zadnji teden prodana na javni dražbi za trideset dolarjev. Ječica bo odaleč skladišnica drv.

DEJAVNI TRG.

Vrednost denarja po kvotaciji "Trgovske posojilnice in hranilna kompanije" za čke na \$25,000 ali več pri izmenjavi med bankami.

tve storitvo, pa tudi pravice delav-
 cev. Ali delavec niso tako ne-
 umni, kot mislijo privatni bizni-
 ski interesi, ki si prizadevajo na
 vse načine, da Minnesota dobi
 državno policijo. Delavci dobro
 vedo, da bi privatni bizniški in-
 teresi prišli takoj v sodnijskim
 postopanjem proti taki doleži,
 če, da je protustavna. Najvišje
 sodišče bi na pridrito in razso-
 dilo v prilog tožiteljem. To se
 razume kot samoposobica. In za-
 tegadelj pravilo delavci. Da je
 najboljše, če Minnesota ne dobi
 državne policije.

Američani na daljnem vzhodu ne
 morejo razumeti, a kakšno pravi-
 co smejo japonski stražniki
 Vladivostoku ustavljati državlja-
 ne drugih držav, ko je Vladivo-
 stok rusko mesto. Potemtakem
 imajo to pravico tudi v Parizu in
 Berlinu. Japonski vojaki rabijo
 rusko besedo "stojat" (stoj), ka-
 dar vstavijo človeka na cesti; ko
 pa ne morejo pravilno izgovorja-
 ti te besede, se navadno zgodi, da
 jih nihče ne razume in gre svojo
 pot na kar ga nahujiša z orož-
 jem. Kljub temu se je zgodilo

Kvotacija je v ameriških centih. Na pr. \$3.50 pomeni sto italijanskih lir, 22 centov pa sto avstrijskih kron. Jugoslovanske krone niso kvotirane, torej vsak bankir dela po svojem preudarku kupčije s njimi.

Inozemstvo.

Krvavi boji v Šleziji.

London, 20. jan. — Brezlična brzofavka iz Berlina se glasi, da so bili včeraj krvavi spopadi med oboroženimi ljudsko množico in plebsično policijo v Broghschutzu v kornji Šleziji. Bitka je trajala več ur in izgube so bile na obeh straneh.

Bavarska obdrži civilno milico kot — strah proti boljševizmu.

Berlin, 20. jan. — Dr. Georg Heim, nekronani bavarški kralj, je izjavil v intervjuju s poročevalcem čikaške "Tribune", da Bavarska obdrži civilno milico brez ozira kaj naredi zavestni Heim je dejal, da je civilna garda edina garancija za mir na Bavarskem. "Le pomislite — je rekel — v zadnjih šestih mesecih nismo

imeli niti ene stavke in za to se moramo zahvaliti naši civilni gardi. Bavarska mora biti oborožena in stati mora na straži proti boljševizmu. Bavarska se ne bo ločila od severne Nemčije, razen če zadnja postane komunistična. Ako se to zgodi, tedaj se odepimo, zberemo okrog sebe vse dobre Nemce in ustvarimo neodvisno Nemčijo."

Vladna kriza v Španiji.

Madrid, 21. jan. — Španski kabinet je na robu padca valed krize, ki je nastala zaradi stavke civilnih uslužbencev.

Izvoz škotskega žganja v Ameriko vedno večji.

London, 21. jan. — "Daily Express" piše, da se danes izvozi več žganja iz Škotske v Zdravne države kakor pa kdaj poprej, ko še ni bilo prohibicije v Ameriki. Glava največje žganjarske tvrdke na Škotskem je rekel, da pošilja žganje v gotovo ameriško pristanišče na kar izgine v Ameriki. Ameriška prohibicija prav nič ne škodi likerskim interesom na Anglekem, pač pa narobe: trgovina je zdaj veliko boljka!

Američan ubil Mehikance v aron glavnega mesta.

Mexico City, 21. jan. — Američan po imenu B. H. Turner je včeraj ustrelil Mehikance Ramona Arguellesa, ki je stal na balkonu svoje privatne pisarne v središčnem mestu, kjer je najživahnejši promet. Turner je šel mimo hiše in Mehican ga je pobil s puščico. Ta je pa potegnil revolver in ustrelil štirikrat Mehicana v glavo. Truplo ubitega je padlo z balkona na ulico. Turner je hotel pobegniti, toda očividci, ki je videl tragedijo, je ustrelil nanj in ga ranil. Zaprl so ga v ječo.

Bankol med italijanskimi socialisti.

Leghorn, Italija, 21. jan. — Komunistična sekcija italijanske socialistične stranke je bila porazena pri glasovanju o vstopu v tretjo internacionalo. Za brezposojni vstop je bilo oddanih 58,000 glasov, proti pa 109,000. Komunisti pod vodstvom Bombaccijske so nato zapustili kongres in odprli svoje zborovanje v drugi dvorani.

Buržoasi župan izvoljen v Berlinu.

Berlin, 21. jan. — Pri volitvah župana v mestnem svetu je bil izvoljen dr. Gustav Boses, kandidat buržoasne koalicijske, katerega so volili tudi večinski socialisti. Dobil je 114 glasov, dočim je dobil dr. Weyl, katerega so volili neodvisni socialisti in komunisti, 95 glasov. Po končanih volitvah so komunisti vprizorili demonstracije v šornici in obtožili večinske socialiste, da so izdali socializem.

Ameriška vohunka izpovedna iz ruske ječe.

London, 21. jan. — Tokajšnji trgovski svetstki biro je prejel uradno vest iz Moskve, da je sovjetska vlada izpustila Američanko Margaretto E. Harrison, katere je bila ob času poljske ofenzive poslana iz Varšave kot vohunka v sovjetsko Rusijo pod krinko žamnikarske pomočevalke.

Belgijski kralj ubil dekle.

Brusel, 21. jan. — Kralj Albert je s svojim avtomobilom, v katerem se je vračal iz Louvaina v Brusel, povozil dva otroka v vasi Kemelode. Petletna deklica je bila na mestu mrtva in osemletni deček je bil nevarno pobil. Kralj, ki se je zelo ustrašil, je pobral truplo ubite deklice in ga nesel v hišo njenih staršev, nato je pa poklical dva zdravnika za ranjeno ga deklica.

Morgan posodi Belgiji 30 milijonov.

London, 21. jan. — "London Times" so prejeli poročilo iz Brusla, da belgijska vlada še te dni podpisuje pogodbo s J. P. Morgan & Co. v New Yorku za posojilo v svoti trideset milijonov dolarjev.

EVROPSKA REVOLUCIJA ZA VISO OD NEMČIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

toda brezupno privezani na propadle industrijske lazmare v dežel.

"Kljub temu je med delavci pravi revolucionarni duh. Ko je Mednarodna zveza strokovnih unij lanske poltje odredila municijski blokado Poljske, so dali svetrjaki delavci vsemu svetu najboljši zgled solidarnosti. Noč na noč so delavci stražili kolo dvore in pazili, da ni bilo na vla-

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2857-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODESK.

Pravoslavni: Vincenc Calhoun, predsednik, 1405 N. Dearborn, Pa. gl. tajnik Matthew J. Turk, tajnik bolniškega oddelka Paul Berger, gl. blagajnik John Vengrich, upravitelj glavnega filia Gidon.

POPOTNI ODESK.

John Underwood, predsednik, 408 May St., Springfield, Ill., Martin Schumacher, Box 275, Burlington, Ohio, Jos. Radlick, Box 432, Southon, Pa., Frank Samrak, 5800 Proctor Ave., Cleveland, Ohio, John Erman, 1046 First St., La Salle, Ill.

BOLNIŠKI ODESK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2857-59 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VZHOODNO OKROŽJE: Jacob Ambrosio, Box 295, Moss Run, Pa. Anton Radlick, Box 73, Wick Haven, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Sular, Box 104, Green, Kans., za jugovpad. Luc Kubler, Box 248, Gilbert, Minn., za severovpad.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovic, predsednik, 18217 Waterloo Rd., Collingwood, Ohio, Jacob Ambrosio, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., Peter Borucki, 3183 S. Harding Ave., Chicago, Ill.

Tiskovni odbor.

Vincenc Calhoun, John Underwood in Matt Petrovic.

Združitelni odbor.

Predsednik: Frank Alek, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trill, Box 161, Lawrence, Pa. Josko Oren, 242 Englewood, Detroit, Mich. Jos. Skok, 1101 E. 53. St., Cleveland, Ohio. Mary Udevit, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": Jos. Zvertnik.

POZORI — Korespondence s gl. uredniki, ki dajejo v glavnem uradu, se vrši takole: VSA PISMA, ki se nanašajo na posla gl. predsednika so naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniška služba S. N. P. J., 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vsebo so naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE V ZVEZI Z SLAGAJNIŠKIMI POSLI so pošiljajo na naslovi: Slagajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Vse priglasila glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru so naj pošiljajo M. Petrovicu, predsedniku nadzornega odbora, ligaz naslov je: Jugovp. Vsi prisli na gl. porotni odesk so naj pošiljajo na naslovi: John Underwood, 408 May Street, Springfield, Ill. Vse priglasila proti uveljavitvi glavnice so naj pošiljajo na naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Vsi dopisi in drugi spisi, memorandumi, oglasi, naročila in spisi vse, kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

NAŠ ZASTOPNIK

CHARLES FOGORELE bo obiskal vse naše naročnike v državi Minnesota in valed tega pa toplo priporočamo vsem rojakom, da mu gredo na roke in se naroče na list "Prosveta". On je pooblaščen nabirati nove naročnike in kolektirati naročnino od starih naročnikov, ter izdajati vsa potrebna potrdila in pojasnila glede lista "Prosveta".

Naš zastopnik Anton Janković se mudi sedaj v državi Pennsylvaniji, kjer bo obiskal vse tamonje stare naročnike in nabiral nove na list "Prosveta".

JUGOSLOVANSKI KOLENDAR ZA LETO 1921.

Poleg katoliških in pravoslavniških godov obsega mnogo drugih zanimivosti, kakor zabavne in poučne povesti, razne koristne nazvate za hišo in dom, vse pesmice, smesnice itd. Cena mu je samo 25c s poštno vred. Naroča se pri

SLOVENIJA, 383 First Ave., Milwaukee, Wis.

BAKRENE KOTLE

BAKRENE KOTLE izdelane iz najfinjšega bakra v velikosti za 4 galone po \$15.00; 6 galonov za \$20.00; 8 galonov za \$25.00 in 10 galonov za \$35.00 F. O. B. New York. (Vi plačate pošljkarske stroške). Pošljite denar s naročilom. Istotako pošljemo tudi posodo za kuhanje.

VICTORIA SUPPLY CO., 524 Morton Bldg., New York, N. Y.

Delavci brez delavkega časa plača je kakor vojak brez pulke. Naročite se in hitro svoje glasilo "Prosveta".

Ali ste izvršili svojo dolžnost?

Ali ste se kaj pomagali vašim trpečim sosednikom v domovini? Ako ste, tedaj nikar ne pozabite jim le nadalje kaj poslati.

Ne pozabite.

da pri nas ni bil še nihče prevaran. Naša potreba je vedno med najboljšimi. Pri pošiljanju vašega denarja se vedno poslužite naše tvrdke. Vam gotovo ne bo nikdar žal, kar naše cene so najnižje in ispisane v domovini v najkrajšem času, kar vam tudi dokazemo s potrdilnim podpisom prejema.

Prejemamo denar tudi na hranilne vloge in plačamo po 4% obresti.

Prejemamo denar tudi na hranilne vloge. Našim potnikom preskrbimo vse potrebne listine (pose) za potovanje in uredimo vse BREZPLACNO.

Vam preskrbimo svoje in starega kraja hitro in gotovo, ter opravljamo vse javne posle in notarska dela.

Za vsako potrebo pridite osebno ali pa pišite na:

NEMETH STATE BANK, IVAN NEMETH, predsednik, 10 E. 22nd Str. NEW YORK, N. Y. 1807 Second Ave.

FRENCH LINE

FRANCOSKA ORTA "COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE". Iz New Yorka v Hamburg, Medkrovje. Odpluje v torek Maros 1. Kabine in tretji razred na razpolago. Za ceno listka in druge oglase se pri domačem zastopniku.

PRISILJEVANJE V AMERIKO PREPOVEDANO

Ameriški konzulat v Evropi ne bode imel pravice izdajati dovoljenja v Ameriko po 4. marecu, 1921. Kdo hče dobiti svoje v Ameriko, naj si da hitro pri naši narodni potrobnosti, tako da vsaka v svojem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata pred 4. marecem, 1921.

MATIJA SKENDER, Javni notar na Ameriko in stari kraj, 6237 Under Street, Pittsburgh, Pa. Sliha se v Trstu v New York stane 600.00.

Novice iz Jugoslavije.

NEKAJ O PLEBISITU NA KOROŠKEM.

Razmere v Sloveniji.

Tržič, Slovenija. — (Poroča Tomo Jerala). — O izidu plebiscita na Koroškem je bilo že veliko poročanj in domalega sličerni je navajal druge vzroke, zakaj so Sloveni propadli. Kolikor morem jaz presoditi, ker sem bil ves čas na Koroškem od zadnjega, niso vzrok tega Srbi kakor tudi ne centralna vlada popolnoma ampak zadnja le deloma. V prvi vrsti leži krivda na slovenski deželni pokrajinski vladi. Ta je imela tiskaj (na Koroškem) vso moč, popolno oblast. Delala je po svojem in centralna vlada ji je pustila proste roke. Slovenška deželna pokrajinska vlada je nastavljala svoje ljudi, ki niso spadali na mesta, ki se niso zavodali pa so imeli zvezane roke, da jim ni bilo mogoče ničesar storiti. Naše uradništvo je samo gledalo na statistične podatke, ki so bili narejeni pri kozarcu vina, da ne rečem več in to so bili tisti narodni sveti, ki so se pustili plačati za vsako talco sejo, ki so jo imeli v gostilni, in če so prirediteli kako veselico ali shod, pa je bilo narodno delo gotovo.

Ravno hasprotno pa so delali Nemci. Imeli so vpeljano tako dobro organizacijo da jim ni mogel nikdo do živca. Vse naša aparata tajne policije in oblasti niso mogli napraviti ničesar. Jaz sem imel stike s takozvanimi Nemčurji, pa nisem mogel ničesar zvedeti od njih. Nasprotno pa je bila na naši strani taka baharija, da se večje misli niso mogli. Iz previdnosti nisem hotel prevzeti pomjane ni stave o izidu, in prav sem imel.

Naši mnogi (ne val) "narodnjaki" pa so verifikirali in prodajali Nemcem naš živci, s katerim so potem oni agitirali proti nam. Pa tudi večje svote so izgubili v nenamitnih žepih raznih svetov, ljudje pa so vse to gledali in mi (jaz že) smo obkadovali ljudi, ki

so bili še naši "patriotje", ki so vse to videli in znali. Razumljivo, da se je v tem ljudi le odvijalo, ne pa pridobivalo. Nasprotno pa so bile skane proti Nemcem od naše strani smatrale le v njih korist samo in ne nam, ker nemški narod je postrvovalen ne pa sebišev kot mi. Čim bolj so jih preganjali, tembolj so se množili liki mučniki.

Seveda je ljudstvu danes zelo žal, ki je tako glasovalo, ali kakor si kdo postelje. ... Danes preči Nemški Avstriji bankrot, od katerega ni več daleč in takrat skuša da zavlada zopet reakcija in elementi kalibra ala dr. Šusteršič, ki so pridno na delu. Mi upamo, da v slučaju poloma Nemške Avstrije dobimo nazaj ozemlje do Drave. A kdo ve, kaj poretu bogovi, ki so nam tako malo naklonjeni!

Čez Božič je šla konstituanta na počitnice. Kot ališim — bralnim in ne vem če je to res, — so škerikatec — našim seveda — vredst republikanskih idej (hahahah) odvzete vse poslanske djetete, kakor tudi komunistom (to so brate ti dvojini komunisti), ker niso položili prisego. Koliko je na tem resnice, ne vem, ker nisem čital ampak tako se splošno govori. Fakt je, da je pri škerikaleh razdor valed republike. Jaz se le čudim, kaj si ti ljudje misljajo.

Sedaj je pri nas redarska stavka. Vladi se že omejujejo valed pomanjkanja premoga. Kaj do brega se ne izimim iz tega tudi pri nas ne. Kaj se je ljudstvo naučilo iz zadnje svetovne vojne ni niti vredno omenjati: nič. Ono ostane kot je bilo: zabito.

V okolici Škofjeloce in po Seški dolini se je splošno mišljalo in pričakovalo, da nas Italijani vdrustatajo, t. j. da zasedejo naše kraje. Na skrivnem se tudi dela, da pridejo ti kraji namreč Gorenjska, pod Avstrijo in našim dušnim pastirjem ni prav nič zapupati, ker so vsi enaki.

Mladinski list v zasedenem ozemlju. Hrvati in Slovenci v Trstu prično izdajati list za mladino okupiranih krajev. List prične izhajati že v januarju 1921.

BURNA GENERALNA STAVKA V ZAGREBU.

Zagreb, 30. decembra. Danes dopoldne je bila v Zagrebu proklamirana generalna stavka delavstva komunistične stranke. Vendar pa je stavka uspela samo deloma, ker je pustilo delo samo tovarniško delavstvo, dočim se v malih obratih dela. Tudi trgovine so bile odprte. Delavci in komunisti pa so terorizirali trgovine, da se morajo zapreti. En del se je pozivu odzval, drugi del trgovin pa je ostal odprt. Kavarne in gostilne so ves dan zaprte. Ob sedemnaesetih je vodstvo komunistične stranke sklicalo skupščino v kino Metropol, pa je redarstvo preprečevalo skupščino. Ves dan so se zbirali po mestu delavci in veliko število radovednežev. Ker je med tem izšla ministrska naredba, s katero se razpuščajo komunistična združenja, je redarstvo zasedlo Delavski dom v Ilci štev. 55, izpraznilo vse prostore in zapetilo vrata. Ravno tako je redarstvo zasedlo železničarsko tiskarno, kakor tudi prostore zvezne privatnih nameštencev, katere vodstvo se nahaja v komunističnih rokah. Popoldne okoli sedemnajstih je prišlo do spopada z redarstvom v Mesniški ulici. Komunisti so metali kamene na redarstvo, naker je bilo oddanih nekoliko strelcev v zrak. Delavstvo pa je zbežalo v Tuškance. Medtem je nastopilo vojaštvo, ki je zasedlo vsa javna poslašja in važne dohode v mesto. Danes ni izšel v mesto valed stavke noben list. Ob 21. so izšle "Službene Narodne Novine", ki objavljajo naredbo bankega upravitelja dr. Bošnjaka, s katero se na ozemlju Hrvatske in Slavonije stavišajo vsi komunistični listi in najstrožje prepoveduje širjenje komunističnih propagandnih spisov. Ker se je delavstvo vedno bolj zbiralo, je zvečer nastopilo redarstvo, ki je izpraznilo vse ulice in sodaj vladi v mestu popoln mir. Redarstvo je izdalo najobsežnejše varnostne odredbe. Tako se morajo hišna vrata zapirati ob 19. prepovedane je vsako zbiranje na ulici, prepovedano je točenje alkohola, za jutri na Silvestrovo pa so prepovedane vse zabave. Vlada je izdala uradni komunik, v katerem pravi med drugim: "Ker so se državna oblastva po zanesljivih virih nverila, da protidržavni elementi za te dni pripravljajo prevrat po boljševičkem vzoru v Rusiji. In so s pomočjo inozemskih denarnih sredstev v to svrhu pripravili bombe, eksplozive in orožje. Je ministrski svet sklenil, da se imajo razpustiti vse komunistične organizacije in ukiniti vse varnostne odredbe. Te odredbe mora vlada izvesti z vso energijo, ker hoče brezpogovorno ščititi svobodo, red in varnost i metja državljanov v državi ter jo samo od vseh treznih elementov odvisejo, da se te odredbe izvedejo brez nepotrebnega vznemirjenja.

Konstituiranje socijalističnega kluba. Parlamentarni klub socijalno demokratične stranke v Belgradu se je konstituiral sledeče. Predsed. Etbin Kristian; podpredsednik Sivec; tajnik: Brkić. Socijalistični klub ima svoje prostore v pritličju novega parlamenta.

Zopet prepovedani listi. Notranje ministristvo je prepovedalo tvažati in razpečavati v naši državi komunistična lista "Novi Život" in "Komunisti", ki izhajata v Ameriki.

Razkol v komunistični stranki v Srbiji, valed katerega so bili, kakor smo že poročali, iz komunistične stranke izključeni priznani socijalistični boreci in tudi mnogo komunistično strokovnih funkcionarjev, je povzročil, da se snuje v Belgradu nova socijalistična stranka centumalev.

Kakor so jo svojčim že ustanovili zagrebški centumalev v Zagrebu. V Belgradu so že začeli izdajati svoj list, ki nosi ime "Socijalista". Stremjenje po zedinjenju vsega jugoslovanskega proletarijata, ki revolucije kratkumalo sicer se zametuje kot sredstvo za doseg socijalističnega družabnega preobrata, pa o čem ne smatra — tako kot ekstremni elementi — za podlago ustvaritve socijalističnega družabnega reda, ker polaga morejo biti le dozoreli ekonomski pogo-

ji, bo v toku časa gotovo sblizalo vse socijalistične frakcije v Jugoslaviji. Kar z veseljem opazamo v delavskem gibanju Jugoslavije, je dejstvo, da se uveljavlja tudi v doslej najbolj ekstremističnih proletarskih vrstah, treznejše presojanje dejanskih razmer, ter spoznanje, da šablonstvo ne more roditi nobenih koristnih napehov. Mi v tem kristaliziranjui vidimo konsolidacijo proletarskega gibanja v Jugoslaviji.

Stranka "radikalnih komunistov", ki so jo nedavno osnovali v Belgradu vsi, ki so nezadovoljni, da se je komunistična stranka udeležila volitev in vstopila v konstituanto, je imela v nedeljo 26 dec. svoj občni zbor v gostilni pri "Črnem Orlu". Na občnem zboru so sklenili, da sedanjega vodstva komunistične stranke ne priznavajo več, dalje da se izključijo iz komunističnega pokreta Sima Markovića in vsi "komunistični" poslanci, ker so kršili osnovne principe komunistične stranke in zatajili revolucijo in da se izbere novo vodstvo, ki naj takoj prične z delom za novo stranko.

Železniška nesreča. Na progi Špilje Radgonja je trčel dne 17. dec. ob pol 11. ponoči v bližini Gersdorfa osečni vlak v tovarni vlak. Oči železniškega spremijovalnega osebja je bila 1 oseba ubita, dva strojevodja pa sta bila teško ranjena, nekaj železničarjev osebnega vlada je bilo ranjenih. Več vagonov je skočilo s tira ter so se razbili.

Šmrtna nesreča na železnici. Med vožnjo je aktual dne 22. dec. zvečer skočil iz veridskega postnega vlaka na rožinedolskem prelazu blazec Jurij Justin. Pri skoku iz vlaka pa je tako nesrečno padel, da je valed dobljenih poškodb umrl na licu mesta.

JAVNA ZAHVALA.

Slavonie Immigrant Bank, 436 W. 23rd St., New York, N. Y. Cenjeni gospodje in rojaki: Nagnanjam Vam, da sem od Vas prejel prejemno potrdilo, da je moja soproga Jelica Spirance prejela deset tisoč kron, katere sem jej poslal in se Vam za Vase delo lepo zahvaljujem. Tu Vam zopet pošljem, da moji soprog Jelici Spirance pošljete dvajset tisoč kron in sprejmite moj prijateljski pozdrav od svojega rojaka. Blaž Spirance, Box 343 S. Brownsville, Pa.

VABILO NA VESELICO,

katere priredi DRUŠTVO "ZAVEZNIK" št. 3 E. D. P. Z. na Franklin-Boro, Pa., v zvezi Slov. Izobr. Doma DNE 29. JANUARJA 1921.

Začetek ob osmi uri zvečer s sledečim programom:

Igra "Lenini šarki pri perici" v enem dejanju. Igrala bo slovenska tamburaška godba iz Maxhoma, Pa., potem pa ples in mnogo razne druge zabave. Ker nas bo dramatično društvo poselilo z zelo dobro humoristično igro, se nadajamo, da nas bo slavno občinstvo iz domače in bližnje okolice v mnogem številu posetilo pri ti zabavi. Ravno ti diletantje so nas že večkrat razveselili s svojimi krasnimi predstavami v naših domačih dvoranh. Tamburaški zbor pa bo s svojimi izbranimi komadi nas tudi razveselil s veselim poskočnicami in prijazno melodije. Za splošno želodčne potrebe bo skrbel naša sate involjeni odsek. Vankra člana je dolžnost, da pove svojim prijateljem in znanem, da ga ujudno vabi na veselico društvo in ODBOR.

SAMA.

Povest. — Spisal F. S. Finšgar.

VIII.

Tisto dopoldne, ko je stal na preži za pregrajo na postni mešetar Jok, je njegovo prisluškujoče uho natančno ujelo besede poštarice Erne: "Gospa Strniška v Mareževu." Občutil je, da je nekaj šinilo ob teh besedah skoz njegovo telo, skoz srce in mozg. Toda ni se ganil; samo njegovo levo, pomežikujoče oko je obstalo in ni trenilo. Kakor bi prisluškval z očmi. Potrepeljivo je čakal in se ni gnetel med ljudi, ki so vsi obenem tiščali okenu, ko se je odprlo. Zadnji je prišel na vrsto, kupil dopisnico in malomarno odšel. Pred vrati je izvelel zamazan zvezek iz žepa, vtaknil med popisane liste dopisnico, spravil vse spet v žep in se napotil, orke je potisnil v žep, tustati klobuk se mu je kar sam od sebe obesil na oči, rameni je dvignil, da je bilo videti odzadaj, ker mu je glava zlezla med pleča, kakor bi hodil je-tienik.

Jok pa ni ubral navadno poti. Smrekarjevega dvorišča se je ognil in se spustil po brežici za pošto proti svoji samotni koči in kmalu utonil v gosti megli. Doma je odveznil pokrov pri peči in poiskal pišker, zajtrka, kakor mu ga je spravljajala žena ob žerjavič. Izpil je takoj v večji iz lonca, ga postavil nazaj na ognjišče, peč zaveznil in šel v hišo. Tamkaj je odprl omarico, v steno vzdignil, prijel za zelenko in miše pil iz nje v dolgih požirkih. Potem je zvil nekaj stare obleke za vzglavje in legel vznak na klop ob peči.

Ni mu bilo do spanca, ker se je dodobra napal v listju. Bulil je v črni strop in tuintam trepetaje z vojensad loviti miši, kakor so se mu snovale in tekle pred njim. Dobro uro je tako ležal, roke pod glavo. Včasih je zaklopil oči, ki so se vselej kmalu odprle in zopet nervozno pomežikovale proti stropu. Ko jih je zadnjič zaklopil, je občedel dokaj dolgo, kakor bi zaspal. Pa ni, Zakaž sunkoma je skočil kvikluc in se zamejgal na vca glas. Spet je kel k omarici, prijel zelenko in pil, da se je dvakrat oddušnil, preden je posrebnil zadnjo kapljo.

"Kakor bi bila voda", je zamrmral, ko je zapiral vrata. "Niti več ne speče in ne ureče po kriju. Da se človek tako navadi te spekočine. — Ali so pa občirji sami sleparji, da točijo vodo. Vrag vedi!"

Mešetar je nato vtaknil prazno ploščato čutaro v žep, zaklenil vrata in skril ključ v kladi med polena. Potem je ubiral pot za vasio in prav na koncu vasil zavil v leseno krčmo, pri Plankarju. Žive duše ni bilo v krčmi. Le krčmar Martinek je dremal pri peči in se ni prebudil, dokler ga ni Jok potresel za rame. "Napolni mi čutaro", mu je pomolil steklenico v roke,

Krčmar je zazdehal in si pomel oči, preden je segel po posodi.

Jok si je primaknil stol k mizici ob peči in sedel.

"Kam si se namenil," je vprašal Martinek in ogledoval čutaro proti oknu. "Kupčija, kaj?"

"Ne bo, danes že ne. Za kravami pogledam k sv. Antonu. Tole Vrhek za Grabus me silil."

"Vrhek? No, no!"

Plankar je odšel iz hiše, da natoči. Stara, le-sena ura je hreščee odbila eno. Mimo okna se je zazibala pismonoševa oguljena čepica.

Jok je vstal. Sree se mu je vznemirilo. Toda hitro je sedel, ker so se odprla vrata in je vstopil pismonoša.

"Saj sem vedel," je pohvalil samega sebe mešetar in se potuhnil, kakor bi mu bilo malo mar pismonoša.

"Kaj ni Plankarja, Jok? Ali si ti za krčmarja, ko sedi brez pijače v krčmi?"

"Bolje bi bilo, da bi bil Martinek nego Jok."

"Kaj bi godrnjal! Nič ti ni aile, Jok, prav nič."

"Več že kot tebi! Tisto pošto raznosil — ob mesecu je pa gotov denar. Jaz pa le lovim — lovim! Razumeš. Če je, je, če ni, pa ni."

"Je denar, ne rečem, ampak zaslužen! Po-klej, danes moram zaradi enega samega pisma krenuti v Mareževce. In sem mislil, da speljem popoldne tiste butarice k hiši. Pa jih, če jih moreš!"

Plankar je prinesel čutaro.

"Nu," mu je pomignil pismonoša. Martinek ga je razumel in koj postavil na vogel mize frakelj.

"Martinek?", se je oglasil Jok, "ali vidiš, da sem pozabil na tobak. Stopi no v opalno ponj, ko imaš tako spočite noge. Na!"

Zakotalil je krono po mizi.

"Grem, zakaj ne bi šel!"

Martinek je pobral krono, pokrli knemo in odšel v opalno.

"Kam pa ti s tako čutaro?"

"K Sv. Antonu!"

"Skos Mareževce?"

"Seveda. Ali bi me rad napregel? No, če daš za frakelj brinjevca, opraviu zate tisto zara-di pisma."

"Dam", je bil naglo pripravljen pismonoša in je že segel po pisnu.

Naročniki Pozor!

Znamenje (Januarja-21)

pomeni, da vam naročni-petače na ta dan. Ponožite jo pravočasno, da vam lista ne ustavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstav-ljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče ustavl-jen valed napačnega naslo-va, pišite nam dopisnico in, navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi dru-štveni tajniki in drugi za-stopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago je za leto \$6.50, pol leta \$3.25.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70.

Naročnino lahko tudi sami pošljite na naslov:

UPRAVNIŠTVO PROSVETA, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Pošiljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovenako, Hrvatsko, Dalmacije in Istro. Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarako in Rumunsko. Japčimo za ves poslati denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno isplačan. PRODAJAMO ŠIFKARTE NA VSE LINIJE. Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota po 3.30. KASPAR STATE BANK, 1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.